

Archiw
P.T.
Biblioteka Uniwersyt.

ORGAN PO.

PARTYI SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRZYSŁUGI:
W Łwowie miesięcznie 185 Mk., z dostawą do domu 195 Mk., na prowincyi 205 Mk., za granicą 250 Mk.
CENA OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia miejscowe i zamiejscowe i wiersz nonpareil 10 Mk. Nadeślanie 30 Mk. Rokrocznik 25 Mk. Na pierwszej kolumnie 30 Mk., przed kolumną 60 Mk. Po kolumnie i komunikaty 50 Mk. Drobne ogłoszenia za każdy wiersz 4 Mk.
Cała stronica 10,000 Mk., pół stronica 5,000 Mk. cała stronica pierwsza (pod nagłówkiem) 30,000 Mk. jedna kolumna na pierwszej stronicie 10,000 Mk. — Paski na kolumnach tekstowych po cenie „Nadzwyczajnego”.
Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50 proc. drożej. (Numer Dziennika Lud. za antydat.).
Adres Red. i Adm. Lwów, Sykstuska 21. — Tel. Nr. 24.
Cena pojedyn. egzempl. na całym obszarze Polski **10 Mk.**

WAKŁ.: LMD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR W. HAUBNER

Losy gabinetu Witosy ważą się.

Rząd gotów jest ustąpić.

ATAK MARSZAŁKA NA URZĘDNIKÓW. — WITOS O KUMUNISTYCZNEJ AGITACYI W KRAJU.

WARSZAWA. (Tel. wł.) 1. września. W dzisiejszym posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej wzięli udział prez. ministrów Witos i marszałek sejmu. Marszałek w przemówieniu postawił dziwną teorię ekonomiczną, wedle której cena towaru jest taka, jaką mu się nada wartość (!) Co do urzędników państwowych oświadczył, że z ich strony niedopuszczalne są strejki, i że mogą, o ile uznają swe pobory za małe,

stworzyć stosunków finansowych i monetarnych.

P. Kędzior, wykazując, że winy, o których wspominali poszczególni mówcy i które zwałali na rząd obecny, dotyczą rządów także i poprzednich, i że rządy także poprzednie przyczyniły się do spadku naszej waluty. Głównym zaś powodem spadku naszej waluty była wojna.

P. Stapiński omawia poglądy komunistów na obecne położenie w Polsce, stwierdza ich radość z powodu przykrej naszej sytuacji, interpeluje prezydenta ministrów o jego stanowisko (w tej sprawie, wysuwa hasło rządu włościańsko-robotniczego i stwierdza konieczność objęcia głównych stanowisk przez socjalistów.

Posiedzenie odroczone do jutra. Przypuszczać należy, że wniosek o votum nieufności upadnie.

Rząd sowieków dziękuje Polsce za pomoc.

MOSKWA, 1 9. Poselstwo polskie w Moskwie otrzymało od komisaryatu ludowego do spraw zagranicznych pismo treści następującej:

„Komisarz ludowy do spraw zagr. R. S. F. RR. S. prosi o przesłanie rządowi R. polskiej podziękowania za pomoc, okazaną przez naród polski ludności R. S. F. RR. S. dotkniętej nieurodzajem.

Zniesienie stanu oblężenia na G. Śląsku.

BYTOM, 1 9. (Pat.) Dziś zniesiono stan oblężenia w powiecie gliwickim, miejskim i wiejskim oraz strzeleckim. — Zniesienie stanu okłężenia w innych powiatach nastąpi po powrocie gen. Leronda.

Olbrzymia manifestacja republikańska w Berlinie.

BERLIN, 1. 9. (E. E.) We środę odbyła się w Berlinie olbrzymia manifestacja za ustrojem republikańskim Niemiec. Prezydent policyi zarządził daleko idące środki ostrożności. W „Lustgartenie“ zebrali się kilkadziesiąt tysięcy osób, przy czym niesiono sztandar czerwony, oraz czarnoczerwono-żółty. Do tłumów przemawiali posłowie so-

cialistyczni. Domagano się dymisji rządu, oraz rozwiązania Reichswehry i policyi ochronnej. Do zaburzeń nie doszło.

„Rote Fahne“ zamieszcza odezwę do młodzieży komunistycznej, wzywającą do tworzenia czerwonej armii i do uzbrojenia jej w walce przeciw burżuazji.

Krwawe walki w Belfascie.

BELFAST, 1 9. (Pat.) Rozruchy rozpoczęły się znowu dziś rano. Tysiące osób nie mogło wskutek niepokojów wyjść z domu do swoich zwykłych zajęć. W czasie zajść zginęły 3 osoby, 23 jest rannych.

BELFAST, (Pat.) 1. września. Walki między ulsterczykami a nacjonalistami irlandzkimi doszły wczoraj do szczytu zaciętości. Uzbrojeni

extremiści irlandzcy zajęli centrum miasta i ostrzeliwują wszystkie główne ulice. Na licznych punktach miasta ciągle powtarzają się krwawe starcia pomiędzy sinfeinistami a policją angielską. Samochody pancerne krążą po całym mieście. Wśród ludności zapanowała panika. Normalny bieg życia uległ zupełnemu zawieszeniu.

Sabotaż niemiecki.

WARSZAWA, 1 9. (tel. wł.) Z Górnego Śląska Polska powinna była otrzymać dotąd 450.000 ton węgla, dotąd otrzymała atoli tylko 81.750 ton. Okazuje się, że Niemcy sabotują dostawę węgla do Polski.

Iskrowa komunikacja Polski z Ameryką

WARSZAWA, 1 9. (tel. wł.) Ministerstwo poczt podpisało z amerykańskim Towarzystwem radiotelegraficznym umowę, na mocy której Polska otrzyma bezpośrednią komunikację iskrową z Ameryką.

DYSKUSYA SZCZEGÓŁOWA.

WARSZAWA. (Pat.) 1. września. Komisja skarbowo-budżetowa, po przeprowadzeniu ogólnej dyskusji, przechodzi do szczegółowego rozpatrzenia preliminarza budżetowego każdego ministerstwa.

P. Głabiński w imieniu swego stronnictwa przedstawia wniosek następujący: Nie mając zaufania do obecnego rządu i do jego zdolności wyprowadzenia gospodarstwa państwowego z ciężkiego położenia, komisja skarb.-budżet. przechodząc do krytyki i ocenienia szczegółowych preliminarzy budżetowych stwierdza, że jedynie zasadniczą zmianą Rządu i systemu rządzenia może doprowadzić do uzdrowienia pań-

Rosyjski współczesny
artysta dramatyczny

STRYZEWSKI

kreuje główną rolę w 6 aktowym dramacie p. t.

ZA HONOR I ŻYCIE

Dramat ten wyświetlają obecnie
„Marysienka” i „Kopernik”.

Kara śmierci za przemykanie żywności zagranicę.

WARSZAWA, 1. 9. (E. E. Radio). Ministerstwo b. dzielnicy pruskiej ogłosiło rozporządzenie obowiązujące z d. 30. sierpnia, na mocy którego wszyscy wywożący z granic Polski artykuły żywnościowe ponad wartość 1000 mk. popełniają

zbrodnię, karaną przez sąd karny aresztem do 15 lat więzienia. Prócz tego podlegają grzywnie do 2 milionów marek. W razie zaś szczególnie ciężkiego przewinienia mogą być skazani na śmierć lub dożywotnie więzienie.

Za zlikwidowaniem strejków kolejow.

WARSZAWA, 1. 9. (E. E. Radio). Zarząd Związków Zaw. Kolejarzy wydał okólnik do centrów, w których czynione są próby strejków lokalnych. Wzywa on do natychmiastowego zlikwidowania strejków i zaznacza, że Zarząd uzyskał u rządu pewną poprawę warunków bytu pracowników kolejowych i wobec tego za niewłaściwe uważa dalsze prowadzenie walki strejkowej.

WARSZAWA, 1. 9. (E. E. Radio). Na całym obszarze Polski strejkują obecnie tylko 2 stacje Dąblin i Skarżyska. Pozatem wszędzie już wrócono do pracy. Prezes Dyrekcji radomskiej, do której należą powyższe stacje telegraficznie podał do wiadomości strejkujących kolejarzy, że którzy z nich do 1. bm. o godz. 2-giej popoł. nie zgłoszą się do pracy uważani będą za zwolnionych.

Los politycznych więźniów w Rosji.

RYGS (Russpress). „Chicago Tribune” otrzymała następującą depeszę od kapitana Kilpatricka, który w imieniu swoim i kolegów, uwolnionych na żądanie Hoovera z więzień sowieckich prosi redakcję o podanie do publicznej wiadomości następującego oświadczenia:

„Oto pierwsze nasze zdanie, z jakim się zwracamy do Ameryki: Jesteśmy szczęśliwi, że Stany Zjednoczone nie zniknęły swej polityki w stosunku do Rosji.

Następnie myśl nasza zwraca się do tych tysięcy nieszczęsnych jeńców i więźniów innych narodowości, których pozostawiliśmy w Rosji i którzy wymierają powoli w nieopisaną nędzę i mękach moralnych. Zwracamy się z prośbą nietyl-

ko do Stanów Zjednoczonych, lecz i do całego cywilizowanego świata, aby wspólnymi siłami sprawdzili ich z Rosji. Całe pożywienie tych nieszczęsnych stanowi cwiere funta chleba dziennie; giną oni literalnie z głodu.

Myślimy również o różnorodnych komentarzach, jakie wywoła nasze opowiadanie, ponieważ trzeba być geniuszem, aby należycie odmalować Rosję dzisiejszą. my możemy tylko zareczyć słowem honoru, że mówimy prawdę.

Rząd sowietów zasypuje Stany Zjednoczone i cały świat swą literaturą, propagandą i dziennikami sowieckimi; w więzieniach rosyjskich przekonał się naocznie, w jaki sposób dekrety sowieckie stosowane są w praktyce.

Byliśmy tylko skromnymi pionkami w ogólnej tragedii rosyjskiej, obiecujemy, że resztę naszego życia poświęcimy sprawie, aby już nigdy i nigdzie nie mogła mieć miejsce podobna tragedia”.

LIKWIDACJA URZĘDÓW UKRAIŃSKICH.

TARNÓW (Russpress). Zwolnionych tu zostało około 70 proc. urzędników państwowych ukraińskiej republiki ludowej.

RAFINERYE POLSKIE ODMAWIAJĄ DOSTAW RZĄDOWI.

WARSZAWA, 31. 8. „Przegląd Wieczorny” dowiaduje się, że 13 rafinerii polskich ropy naftowej zwróciło się do ministra przemysłu i handlu Przanowskiego z prośbą o zwolnienie z konieczności dostarczenia rządowi określonych ilości przetworów ropy naftowej po cenach dotychczas obowiązujących. Przy przejściu bowiem do systemu wolnego handlu i podwyższeniu cen rafinerie straciły 1 miliard 300 milionów marek polskich.

W sprawie tej ministerstwo przemysłu i handlu nie wydało jeszcze swojej decyzji.

PARTYA KOMUNISTYCZNA W MOSKWIE.

MOSKWA, 1. 9. (Pat.) Wedle ogłoszonego sprawozdania partii komun. ogólna liczba członków partii wynosi 193.000 w tem mężczyzn 89.000. Wedle zawodów 45 proc. robotników, należących do związków zawodowych 48 proc., wedle wieku do lat 20 6 proc., do 30 47 proc., ponad 30 49 proc. Osób z wykształceniem średnim i wyższym mężczyzn 12 proc. kobiet 31 proc. Z dawnych członków należących do partii jeszcze przed rewolucją 11 proc. po rewolucji wstąpiło do partii 89 proc. Z ogólnej liczby członków 37 proc. pracuje w urzędach sowieckich 22 proc. w armii czerwonej, 11 proc. w przemyśle, 2 proc. w rzemiosłach, w gospodarstwie wiejskim 5 proc., w zarządach związków zawodowych 3 proc.

Ustalanie cen wytycznych.

WARSZAWA, 1. 9. (Pat.). Prace komisji rządowej nad ustaleniem cen wytycznych są w pełnym toku. Ceny zostaną ogłoszone jeszcze w bieżącym tygodniu. Organizuje się też wydział administracyjno-śledczy do spraw aprowizacyjnych, który otoczy nadzorem handel towarami spożywczymi, by przeszkodzić przekroczeniu cen wytycznych.

Wojsko rosyjskie objada Ukrainę.

WARSZAWA, 1. 9. (tel. wł.) Z Równa donoszą: Na Ukrainie urodzaje są doskonałe. Ludność posiada wszystko w dostatecznej ilości, ale sowieci nie chcą dać zboża. Na Podolu i Wołyniu rozkwaterowana jest armia Budiennego. Żołnierze są doskonale odżywiani, nie mają jednak butów i ubrania.

WALKI NA WĘGRZECH.

WIENIEN, 31. sierpnia. W ciągu ostatnich dwu dni odbywało się dalej obsadzanie zachodnich Węgier Austr. żandarmeria zdołała zająć połowę wyznaczonego terytorium. Wprawdzie oddziały węgierskie stawiały jeszcze w wielu miejscach dość silny opór, lecz po krótkiej walce, przeważnie musiały ratować się ucieczką. Przedwczoraj stwierdzono znowu obecność regularnych wojsk węgierskich pod dowództwem węg. oficerów. Zwłaszcza wzdłuż całej granicy t. zw. „drugiej strefy” rozmieszczone jest wojsko regularne, które stawia opór austriackiej żandarmerii.

TRAMWAJARZE WARSZAWSKY STREJKUJA DALEJ.

WARSZAWA, 1. 9. (E. E. Radio). 31-go sierpnia popołudniu tramwajarze oraz pracownicy elektrowni i gazowni zebrani na wiecu uchwalili nie godzić się na proponowaną przez Rząd 10 proc. podwyżkę, oraz nie odstąpić od raz postawionych postulatów.

ODWLEKANIE W NIESKOŃCZONOŚĆ.

BYTOM (E. E.) 1. września. Górnośląskie dzienniki niemieckie donoszą z Londynu i Genewy, że rozstrzygnięcie rady L. N. spodziewane jest z końcem września decyzja Rady najwyższej zaś z końcem października.

STREJKI W NIEMCZECH.

BERLIN (E. E.) 1. września. „Berl. Tglbl.” donosi, że w całej Meklemburgji wybuchły strejki robotników na tle ekonomicznym. Robotnicy przemysłu metalurgicznego w całej Saksonii olbrzymią większością głosów odrzucili pojednawczą decyzję komisarzy rozjemczego. Rozpoczęcia strejku robotników metalurgicznych, (których liczba dochodzi 8000 ludzi) należy oczekiwać w najbliższych dniach.

PARCELACJA MAJĄTKU HAKATYSTY.

Gazety poznańskie donoszą, że komisja powiatowa ziemska postanowiła rozparcelować majątek Jezioraki wraz z folwarkami. Majątek ten należy do Tiedemanna, jednego z twórców „Ostmarkenvereinu”. Zwrócić należy uwagę, że cały szereg jawnych hakatystów z zarządu „Ostmarkenvereinu” posiada jeszcze majątki na ziemiach polskich. Właściciele tych majątków mieszkają przeważnie w Niemczech.

CZY UJĘCIE MORDERCY ERZBERGERA?

BERLIN (E. E.) 1. września. W tutejszym prezydyum policyi przesłuchiwany był b. podchorąży O. v. Kirschwitz, oskarżony o zamordowanie Erzbergera. Przebywał on w miejscowości położonej o 36 km. od miejsca zbrodni. Opuścił więzienie pod koniec czerwca r. b. i jest sprawcą 1-szego niedawno zamachu na Erzbergera. Postać Kirschwitza odpowiada w zupełności rysopisowi mordercy Erzbergera, podanemu przez jednego z naocznych świadków zbrodni.

Na marginesie.

„Wpered” omawiając wprowadzenie w życie województw na terenie Małopolski podnosi, że rząd polski usiłuje temu aktowi nadać znaczenie polityczne i stworzyć fakt dokonany „wbrew woli ludności ukraińskiej i prawu międzynarodowemu”. Równocześnie wspomina z zadowoleniem, że „próby stworzenia podatno-ugodowej grupy wśród społeczeństwa ukraińskiego zawiodły i mają dotychczas tylko operetkowy charakter”.

Nie chodzi o polemikę co do samej rzeczy — choć i tu wiele dałoby się powiedzieć. Stwierdzić tylko trzeba, że „Wpered”; zamiast szukać drogi do porozumienia i działać w kierunku umożliwienia zgodnego współżycia — co jest obowiązkiem organu socjalistycznego, na każdej swej szpalcie zionie tylko najpierwotniejszą nienawiścią do wszystkiego „co polskie” i ośmiesza nieszowinistyczne tendencje spokojniejszych i rozsądniejszych żywiołów wśród społeczeństwa ukraińskiego.

Zestawiając ten fakt z pojawieniem się prowokacyjnych świadków, rozkpianych po nocy przez nieodpowiedzialnych agitatorów pełnych inwektyw pod adresem Polaków, musimy dojść do bardzo smutnych wniosków.

Takimi drogami nie osiąga się żadnych pozytywnych wyników. Takimi drogami nie chadza socjalizm. Ale „socjalizm” Wperedu jest socjalizmem swojskiego, za bardzo wschodniego chowu.

Czas odnowić przedpłatę na wrzesień!

Walka z reakcją w Niemczech.

BERLIN. 31. sierpnia. Rząd przedsięwziął wczoraj energiczne kroki przeciw reakcji. Na podstawie najnowszego rozporządzenia prezydenta państwa, min. spr. wewn. wydał polecenie zawieszenia 8 dzienników prawicowych, których tendencja skierowana jest przeciw konstytucji republikańskiej, — na przeciąg dni 14-tu. W najbliższym czasie ma się pojawić rozkaz min. obrony państwa, zabraniający członkom reichswehry i politycy bezpieczeństwa raz na zawsze brania udziału w obchodach i zgromadzeniach nacyonalistycznych — pod karą natychmiastowego wydalenia. Nawet orkiestrom reichswehry nie wolno uczestniczyć w nacyon. uroczystościach.

Uzupełnieniem powyższych środków walki z reakcją będą dzisiejsze **ożbrymie demon.** strący całej klasy robotniczej na całym obszarze Niemiec. W Berlinie spodziewają się udziału setek tysięcy demonstrantów. Prezydent policyi prosił partję soc.-dem. i zarządy związków zawodowych o wydanie odpowiednich zarządzeń, celem utrzymania ładu i spokoju. Prawdopodobnie dzień dzisiejszy będzie miał przebieg imponujący i spokojny, i nie dojdzie do starć, mogących zepsuć wrażenie tej demonstracji republikańskiej.

Zwycięstwo wyborcze Polaków na Górnym Śląsku.

BYTOM, 1. 9. (E. E. Radio) Wybory do rad kopalni i fabryk górnośl. dały Polakom znaczną większość. W fabrykach wybrano ogółem 337 Polaków i 157 Niemców. W powiecie rybnickim

135 Polaków i 2 Niemców, w pszczyńskim w 9 kopalniach 77 Polaków i 2 Niemców. Wogóle wybory do rad na obszarze przemysłowym G. Ś. dały znaczną większość Polakom.

OTTO BAUER.

Bezsilność przemocy.

Wiara w przemoc jest istotą imperyalizmu. Ufając w siłę miecza, w „niezrównanego pruskiego leutnanta”, w Kruppa i Skodę, w moździerze 42-centymetrowe i Zeppeliny, w łódki podwodne i gazy trujące — sprusaczone Niemcy wyzwały do walki przepotężną koalicję. Ufne w swe zwycięstwa na Wschodzie, Zachodzie i na Południu, starały się Niemcy „wyttrzymać aż do końca”. Lecz przeciw sile wystąpiły warunki ekonomiczne. Nie z tego, że Niemcy odnosili świetne zwycięstwa, że obsadzali coraz to nowe kraje, że coraz więcej ludów podbijali: koalicja ich wrogów rozporządzała na całym świecie spichrzami pełnymi zboża, pokładami rudy, szybami nafty. Wygłodzony żołnierz niemiecki musiał uleść wreszcie wrogowi, lepiej odżywnemu i z zapasów całej ziemi lepiej uzbrojonnemu. Przemoc rozbiła się o ekonomikę. W rozstrzygającej chwili przewaga znalazła się w ręku gospodarczo silniejszego.

Wiara w wszechmoc siły przepełnił imperyalizm klas rządzących nawet i ujarzmione i wyzyskiwane masy ludowe. Przez cztery lata były one bezwonnymi narzędziami ujarzmiającej ich przemocy. Sądziły one, że zdolają z przemocą utworzyć instrument wyzwolenia. Imperyalizm przekształcił się w komunizm, ale jak w wojnie narodów, tak i w walce klasowej przemoc okazała się bezsilną wobec zjawisk ekonomicznych.

Na co tylko zdolna jest przemoc, to wszystko zdziałała w Rosyi. W sławnych zwycięstwach, pobiła czerwoną armia wszystkich wrogów wewnętrznych rządu sowieckiego a także ubezpieczyła granice Rosyi przed wrogiem zewnętrznym. Na całej olbrzymiej przestrzeni Rosyi rządzi bez ograniczenia sowiecka władza: wszystkie wrogi jej organizacje w proch rozbite, przeciwnie jej partje polityczne pozbawione możliwości działania, terror ubezwładnia wszelką opozycję. A mimo to, właśnie po zupełnym zwycięstwie swej przemocy, musi władza sowiecka krok za krokiem ustępować przed nieu-

blaganą potęgą ekonomiczną, której pokonać żadna przemoc nie może.

Przed niedawnym czasem wydała władza sowiecka dekret o przywróceniu wolnego handlu. Dozwala on nie tylko handel produktami rolnymi, jak uchwalił kongres komunistyczny, ale i handel produktami przemysłu. Na pierwszy rzut oka zdaje się to niezrozumiałem; skąd biorą się produkty przemysłu w prywatnym handlu, skoro większa część przemysłu jest uspołeczniona? Inny znany dekret wyjaśnia zagadkę: ponieważ rząd sowiecki nie jest w stanie zapewnić wyżywienie robotnikom przemysłu, zostawia on im na własność część ich wytworów. Robotnicy sprzedają je chłopom i mieniąją je na produkty spożywcze. Przywraca to samo przez się handel wytworami przemysłowymi, gdyż robotnicy petersburscy nie mogą przecież prowadzić sami handlu wymiennego z chłopami tambowskiej albo charkowskiej gubernii. Z konieczności wsuwa się tu kupiec między robotników przemysłowych północy i chłopów z południa. (Dok. nast.)

Powstanie Indyjskie.

„Le Journal” notuje, iż rewolta hinduska w prowincji Malabar, ma wszelkie cechy masowego powstania. Trzeba o całe lata wstecz się cofnąć by znaleźć w Indjach wschodnich paralelę do dzisiejszych wydarzeń. Mopłasi, stanowią fanatyczną sektę muzułmańską, która dąży do ustanowienia w Indjach władzy sułtana tureckiego, który jako kalif jest głową ich duchowną. Podzieleni są na liczne bandy, z których niektóre liczą do 10.000 głów i usiłują utorować sobie drogę do Kalkuty, leżącej na wybrzeżu Malabaru. Miało już miejsce kilka krwawych potyczek między powstańcami a siłami angielskimi, a telegramy z Bombaju na tysiące ocenniają już straty w poległych. Popalono liczne stacje kolejowe. Mopłasi niszczą wszystko, co w drodze napotyka, nie oszczędzają nawet świątyń hinduskich.

Na jednym z domów kalkuckich powiewa sztandar turecki. Na miejsce niepokojów wysłała się pospiesznie coraz to nowe angielskie posiłki.

Podpisujcie polską pożyczkę państ.

Sacro Catino

Opowiadanie historyczne

przez

Alfreda Meisnera.

(Przekład Felicji Nossig.)

— Cóż to za nieprzyzwoite postępowanie, ludu genuński! Jeżeli macie doży i radnym przedłożyć jakieś żądanie, dlaczego nie przysłuchacie, jak się należy, w deputacji do ratusza? Każde uzasadnione przedstawienie znajdzie tam należyte uwzględnienie. Genuńczycy, widzę z żalem, jaki wpływ na wasze umysły wywierają podłe pisma ulotne, godne tylko, by je ręka kata spaliła! Kłamstwa i oszczerstwa ukuto, by podsycić nieufność i wszczepić podejrzenie przeciw Radzie, a wynikiem tej roboty są takie sceny, jak dzisiejsza. Pobożna gorliwość usprawiedliwia wiele, lecz żądam porządku i posłuszeństwa. Waszą część dla naszej świętej relikwii, ja i cała signoria dzielimy z wami. Nie lękajcie się o nasz skarb najcenniejszy. Jest nam równie drogim, jak i wam. Leży bezpiecznie schowany w skrzyni, która go od tylu wieków strzeże.

— A dlaczego od trzech lat trzyma się go w ukryciu? — przerwał grzmiący, głos kapucyna.

— Dlaczego? Na to pytanie każdy sam może odpowiedzieć! Dlatego, iż po kradzieży popełnionej przed laty w katedrze San Lorenzo, nie

można było zostawić w Kościele klejnotu, którego wartość przewyższa tysiąckrotnie, wszystkie inne zrabowane kosztowności, i ponieważ ratusz wydawał się najpewniejszym miejscem na przechowanie go. Odkądże to czyni się ojcom miasta zarzut z ich troski o dobro publiczne? Odkądże to wątpli się w uczciwość i wierność signorii? Lecz tych źle o nas myślących czeka wstyd wielki. Rzucili nam oskarżenie, że Sacro Catino został skradziony, i że fakt ten zatajono przed ludem. Oświadczam, że jest to bajka, wymyślona przez buntowników i wrogów republiki, aby szerzyć wzburzenie i niepokój! Usłyszcie zatem obywatele i ty, ludu genuński usłyszcie wszyscy, tu obecni i rozpowszechnicie to w imieniu doży: cudotwórcza relikwia ukaże się, jak dawniej, w Wielkim Tygodniu w katedrze San Lorenzo i będzie wystawiona celem publicznej czci i hołdów!

To uroczyste oświadczenie wywarło potężne wrażenie. Usposobienie tłumu przybrało charakter radosny i z tysiąca gardzieli zabrzmiały okrzyki: „Viva Gian Battista Negroni!”

Pochód mógł odbyć swą drogę bez dalszych przeszkód.

Wieczorem tegoż dnia, gdy już wszystko tak szczęśliwie się ułożyło, rząd pewny swej mocy, mógł pozwolić sobie na dawno już upragnioną satysfakcję pomśzczenia się na znieprawionym pamflecie. Ustawiono żołnierzy przed ratuszem, kat z pacholkami przygotował stos drewna, jeden z dygnitarzy urzędowych przeczytał wyrok, poczem kilka skonfiskowanych egzemplarzy okrzykanej broszury kat spalił uroczystie.

Płonienie wznoszące się w górę rzuciły jaskrawe światło na mury ratusza, tak, iż napis umieszczony nad brama: „*Quod est proprium domus*”,

wystąpił jakby pismo ogniste; oświeiliły też przyglądające się aktowi temu grupy mężczyzn i kobiet. Daleko zaś z tyłu stał mały pochylony żyd, patrzył w płomień i uśmiechał się do siebie. Był to autor broszury Abraham Cantador. Hańba, jako spotkała jego dzieło, nie dotknęła go, gdyż zamiar jego doznał świetnego urzeczywistnienia.

Teraz nie mogło już być inaczej; rząd musiał spełnić dane przyrzeczenie, spłacić pożyczkę, wywiązać się ze zobowiązań swych wobec żydów.

ROZDZIAŁ DRUGI.

— Musimy wypić, cośmy sobie nawarzyli! — rzekł doża, gdy wrócił z pochodu do ratusza. — Sacro Catino trzeba będzie wykupić. Proszę uczynić, co należy.

Na skutek tego rozkazu Turbini już następnego dnia powołał do siebie przełożonego gminy żydowskiej Joachima, u którego relikwia była przechowana.

— Mój dobry Joachimie, — zagadnął go natychmiast, gdy wszedł — poznałem was, ilekroć zesłaliśmy się, jako człowieka tak rozumnego i rozważnego, że mam powody liczyć z całym zaufaniem na wasze zrozumienie i wasz niejednokrotnie wypróbowany patriotyzm.

Joachim ukłonił się kilkakrotnie z największą uniżonością. W duszy zaś z milczącą trwogą obliczał, ile go ta niezwykła uprzejmość Turbiniego będzie kosztowała.

— Republika — ciągnął dalej Turbini, wskazując przełożonemu gminy krzesło. — przeżyła ciężkie, bardzo ciężkie kłopoty finansowe. Ku największemu naszemu ubolewaniu nie mogliśmy dotychczas wykupić Sacro Catino. I dziś jesszcie nie jesteśmy w możności uczynić tego, chociaż chwila ta upragniona nie jest już zbyt daleką. (C. d. n.)

Nowiny z dnia.

Lwów, 2 września

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

Piątek 2 września „Dziewczyna z Holandii”, operetka.

Sobota 3 b. m. „Żydówka”, opera. Gościnny występ p. Jana Majerskiego.

Niedziela 4 b. m. „Kobieta bez skazy”, komedia w 3 aktach G. Zapolskiej.

Poniedziałek 5 b. m. „Dziewczyna z Holandii”.

Wtorek 6 b. m. „Aida”, opera. Gościnny występ Jana Majerskiego.

Po każdym przedstawieniu wieczornem czekają wozy tramwajowe do użytku Publiczności we wszystkich kierunkach.

BONY SKARBOWE. Rząd wprowadza 5 procentowe bony skarbowe, które są doskonałą lokatą dla ludzi posiadających liczne banknoty. Bony skarbowe nie mają obiegu zagranicą, ponadto przez rozszerzenie ich może nastąpić redukcja dalszego druku banknotów, co może się przyczynić do podniesienia naszej waluty. Bony skarbowe, opiewające n. p. na 100.000 mk. można dziś kupić za 97.904 mk., 30. września za 98.301 mk.. Ważność ich kończy się z dniem 28. lutego 1922, w którym to terminie P. K. K. P. wypłaci pełną sumę 100.000 mk., bądź w nowych bonach, bądź w banknotach. Jeżeli ktoś zatem ma pieniądze w banknotach, może je z korzyścią własną i państwa zamienić na bony skarbowe. Apel ten właściwie zastosować by należało do warstwy chłopskiej, która dusi bezużytecznie w swych skrzyniach miliardy. Obliczono, że na 120 miliardów, będących w obiegu, około 20 miliardów znajduje się zagranicą, 50 miliardów w powszechnym obiegu, a 50 do 60 miliardów bezużytecznie marnuje się w skrzyniach chłopskich. Jeżeli przywódcy ludowi nie potrafią chłopów skłonić do takiej zamiany, to bony skarbowe nie będą miały powodzenia, bo w Polsce nikt większej gotówki bezczynnej nie posiada, nawet paskarze.

POW. ZWIĄZEK POL. ARTYSTÓW PLASTYKÓW WSCH. MAŁOPOL. WE LWOWIE urządza przy poparciu Ministerstwa Sztuki w czasie trwania „Targów Wschodnich” Wielką Wystawę Sztuki i Przem. art. z całej Polski.

W nadziei ewentualnego wzięcia udziału w tej poważnej akcji na kresach Związek Lwowski zawiadamia wszystkich art. plastyków, związki art. osoby jak i firmy pracujące w przemyśle art. uprzejmie o tem, i prosi o jak najrychlejsze zgłoszenia, gdyż listę uczestników z dnem 10 września zamyka się.

Bliższych informacji udziela się natychmiast listownie lub ustnie — codziennie między 10-tą a 1-szą w południe lub 4-tą a 7-mą wieczorem — ul. Wronowskich 4.

NARADA DELEGATÓW URZĘDNIKÓW biura przedsiębiorstw naftowych odbędzie się w myśl uchwały konferencji z 7 sierpnia w niedzielę 4-go września o 10-tej rano w lokalu Związku ul. Kopernika 26. II p.

NOWA PODWYŻKA CEN TYTONIU I CYGAR. Z dniem 1. września podwyższone zostają ceny wyrobów tytoniowych. Nowy cennik materiałów tytoniowych przedstawia się następująco: Cygara Havas 60 mk. sztuka, Belweder 45 mk., Wawel 36, Trabuko 28, Britanico 26; Kuba 20, Portorico 35, Cigarillo 7. Mieszane zagr. 12. Ceny papierosów: Slinks 10, Kedyw 8, Egipskie, 7, Prezydent 4'50, Damskie 4'50, Pogoń 3'50; Sport 3'50. Wisła 2'50, Tytonie: Xanthie 100 gramów — 700 mk., najprzedniejszy sultanski 600 mk., najprzedniejszy macedoński 500, najprzedniejszy turecki 95, przedni turecki 75, średni turecki 60, tytonie do fajki: przedni fajkowy 35 mk., zwykajny 30 mk.

LICYTACJA ZAMKÓW ANGIELSKICH. W Anglii coraz częściej wystawiane są na sprzedaż historyczne zamki arystokracji angielskiej, dotychczas uważane niemal za świętość niecasuszną przez wielkie rody Albionu. Przyczyną tego jest ogromny wzrost kosztów utrzymania tych siedzib i powojenne ciężary podatkowe. Nie znajdują one też chętnych nabywców, najbogatsi bowiem na-

wet paskarze wojenni cofają się przed ich nabyciem, przerażeni ogromnymi kosztami.

Przeżyły się już ogromne siedziby wiejskie i pozostają zapewne z powierzchni ziemi.

O TELEFON POZAROWY Straż pożarna, od szeregu miesięcy nie może otrzymać połączenia telefonicznego z główną centralą na poczcie jak to było przed wojną. Obecnie istnieje tylko połączenie telefoniczne ze strażą przez linię miejską, która w chwili zepsucia lub zajęcia mogłaby być powodem katastrofy ogniowej. Zapewne dyrekcja poczty sprawę tę załatwi pociągając, czego wymaga bezpieczeństwo mienia mieszkalców.

Z NEDZY MIESZKANOWEJ. Jakób Kaliszan, właściciel realności przy ul. Leśnej 1. 10 samowolnie, bez żadnego uwiedomienia otworzył mieszkanie lokatorki Józefy Nestorjak i przerabia je na pokój z kuchnią, które wynajął innemu lokatorowi. Nestorjak mieszkała tu już trzy lata i nagle została bez dachu nad głową. Innej lokatorce rzeczy podobnie z mieszkania wyrzucił i umieścił w piwnicy. Władze powinny włączyć w te sprawy.

Podobne bezprawne stosunki panują i w Stryju. Tu często władze idą w nadużyciach na ręce kamienicznikom.

Rozbieranie ścian, sufitów, dachów i t. d. przez gospodarzy nad głową lokatorów, jest na porządku dziennym, a im biedniejszy lokator tem bezbronniejszy i tem trudniej o posłuch u dygnitarzy.

Bezkarne wyrzucić na bruk kilkanaście rodzin garbarz Scherer, podobnie uczynili i właściciele realności Ogonowski i Pawłowski.

Michał Dyba w mieszkaniu lokatora tow. Kuśnierza rozwałił piec, ściany, a drzwi i okna powyciągał. Wśród ludności robotniczej w Stryju panuje ogromne rozgoryczenie, albowiem władze miejscowe nie czynią przeciw rozwydrzonym właścicielom realności.

Apelujemy przeto do obecnego wojewody, ażeby zarządził, by prawne stosunki zapanowały i w tej dziedzinie.

Z KRONIKI SĄDOWEJ. W ub. wtorek złożono kaucję w wysokości 10 milionów marek za Nathana Nussbauma, wobec tego obaj Nussbaumowie znajdują się na wolności. Starosta Światalski pozostał nadal w więzieniu, albowiem nie złożono za niego kaucji 10-milionowej. Komisja w sprawie nadużyć pułapowskich pracuje dalej na pograniczu rumuńskim.

W najbliższy czwartek odbędzie się rozprawa przeciw Maksowi Liebermanowi, oskarżonemu o zamordowanie fotografa Jaworskiego. Popyt za biletami na tę rozprawę jest nadzwyczajny.

Jednakowoż możliwe, że odbędzie się ona tajnie, albowiem będą omawiane szczegóły nie nadające się do publicznej dyskusji ze względu na przyzwoitość i moralność publiczną.

CIEMNOŚCI EGIPSKIE panują wieczór w pasażu Hausmana i w realnościach w tym pasażu, albowiem niema tam zupełnie lamp i światła. Gdy dodamy uszkodzone chodniki i bruk, to o kaleczeństwo nie trudno.

CZYJE DZIECKO? Anna Bourdon, dozorkini realności przy ul. Rappaporta 1. 19, dnia 29. z. m. wieczorem w bramie realności znalazła dwuletnie dziecko zabłąkane lub podrzucone. Oddano je w opiekę komisarzowi II-giej dzielnicy.

Z POGOTOWIA RATUNKOWEGO. Wczoraj po północy znaleziono onullą młodą kobietę, leżącą w ul. Rappaporta. W Pogotowiu ratunkowym skonstatowano, że prawdopodobnie straciła się ona wronałem. Po udzieleniu jej antidotum, odwieziono ją w stanie nieprzytomnym do szpitala.

Wilhelma Rolanta, lat 24, palacza kolejowego, kolega jego zranił ciężko nożem w prawą rękę podczas sprzeczki.

Rozalię Michalik, lat 50, zarobnicę, przedwczoraj wieczorem zranił uderzeniem w czoło nieznanym awanturnikiem. Pogotowie ratunkowe udzieliło im pomocy.

Rappaport Józef dentysta przyjmuje ul. Akademicka 1. 10.

„Kruk krukowi oka nie wykole”...

Dlaczego Dyrekcja kolei państw. we Lwowie powołała właśnie st. insp. p. Souppera na stanowisko kierownika biura Kontroli Gospodarczej, trudno to sobie wytłumaczyć. Jak już bowiem mieliśmy sposobność stwierdzić, osoba pana S. nie mogła budzić wogóle większego zaufania, gdyż ani fachowa wiedza ani bezwzględna nieskazitelność nie dorównywały w wysokim stopniu wymaganiom, jakie się przeciętnie stawia przełożonym biur kontroli kooperatyw spożywczych.

Oto znowu świeży, wiele mówiący moment. Pod koniec u. r. poleciła Dyrekcja przeprowadzić szkontrum w konumie głównym pracowników centrali Dyrekcji kolei państw. we Lwowie. Szkontrum dokonał st. insp. Soupper. Jako wynik miał się okazać brak towarów wartości przeszło 37.000 mk. Ciekawśmy wiedzieć, czy pogłoska ta odpowiada prawdzie — a jeżeli tak, czy niedobór wykazano w sprawozdaniu, czy podano w niem winnych i czy dotyczący powyższy niedobór wpłacili? Bo o ile fama głosi, postarano się o zatuszowanie sprawy w sprawozdaniu, przyczem dwa przekonywujące argumenty jako to tytoń i cukier odegrały podobno poważne role. Uchybienia zaś zarządców konsumu przesunięto w inną stronę, czyniąc kozłami ofiarnymi „Bogu ducha winny niższy personal „centrali”. Wynika stąd, że zarówno tylokrrotnie afiszowana bezstronność jak i znajomość rzeczy w urzędowaniu kontrolora gospodarczego Dyrekcji kolejowej pozostawiają bardzo wiele do życzenia.

Jeżeli do przedstawionego stanu rzeczy dodamy — między innymi — że np. sprawozdanie pana S. ze szkontrum kolejowego „Bytu” wypadło zdaniem znawców wcale nieudolnie, czyż nie należałoby zastanowić się, iż nadeszła już stosowna chwila, by istotnie zawolnić p. Souppera z „narzuconych” mu obowiązków, przerastających jego kwalifikacye?...

Kursy handlowe dla inwalidów.

Ze względu na wzrastające zapotrzebowanie sił o fachowym wykształceniu handlowym przystępuje Szkoła inwalidów we Lwowie przy współudziale Akademii handlowej i Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego do urządzenia w bieżącym roku szkolnym szeregu kursów handlowych dla inwalidów. Zależnie od ogólnego przygotowania przyjmuje się obecnie zgłoszenia na następujące:

I. Kurs abiturjentów Akademii handl. Czas trwania — rok, przygotowanie — matura, otwarcie z początkiem października. II. Kurs bankowy dla oficerów i inwalidów. Potrwa trzy miesiące, rozpocznie się w połowie listopada, wymagane conajmniej 6 klas szkoły średniej, wykłady w godzinach popołud. III. Sześciomiesięczny kurs handlowy dla inwalidów posiadających niższe szkoły średnie. IV. Kurs dla przygotowania kierowników sklepów i pracowników kooperatyw potrwa 3—4 miesiące. Wymagane biegle czytanie, pisanie i 4 działania rachunkowe.

Przez czas trwania kursu otrzymają inwalidzi w Szkole zupełne zaopatrzenie pozbawione pomocy uzyskania posady. Zgłoszenia przyjmuje i udziela wyjaśnień Dowództwo Szkoły inwalidów wojennych we Lwowie, ul. Kleparowska 27.

Zwiększenie bydłostanu w Polsce.

WARSZAWA, 19. (Pat.). Jak donosi „Przegląd Wieczorny” wedle danych statystycznych zebranych przez władze hodowla bydła i nierogacizny w Kongresówce i Małopolsce zwiększyła się o 300.000 sztuk. W samem województwie warszawskim znajduje się o 59.000 sztuk więcej aniżeli było w r. 1919. Również i cyfra nierogacizny znacznie wzrosła. Dalszych dobrych rezultatów należy się spodziewać tembardziej, że sygnalizowany początkowo nieurodzaj kartośli został zażegnany obfitymi deszczami w końcu zeszłego miesiąca.

Obywatele! Robotnicy!

Towarzysze robotnicy jawcie się wszyscy!

W niedzielę 4 września o godz. 10 przedpoł. w dziedzińcu ratuszowym odbędzie się **LUDOWE ZGROMADZENIE** z porządkiem dziennym:
„Drożyzna a proletaryat” refer. p. H. DIAMAND
„Samopomoc proletaryatu” „tow. JAN KOZAKIEWICZ”
R. R. P. P. S.

Padlina pożywieniem we Lwowie.

Przedownik policji Kowalów, wczoraj otrzymał poufną wiadomość, że Anna Leszańczukowa, żona pomocnika rakarskiego, padlinę zabraną z miejskiej rakanii sprzedaje Mieczysławowi Skulskiemu, zamieszkałemu przy ul. Ormiańskiej 1. 29. Skulski z tego mięsa sporządzał gulasz, zrazy i t. p. potrawy, które

sprzedawał na pr. Krakowskim

na straganie. Kowalów udał się do mieszkania Skulskiego i znalazł tu plecak padliny, którą przyniosła żona Leszańczukowa, oraz wiele potraw przygotowanych do rozsprzedaży.

Weterynarz miejski Gotlieb stwierdził, że mięso to było padlina, a potrawy zostały spo-

żłazone z podobnego mięsa. Mięso i potrawy odesłano do rakanii w celu zakopania.

Aresztowany Skulski zeznał na policji, że nabywał padlinę dla swej nierogacizny, którą posiada w Winnikach i nie wie, co żona jego czyniła z tym mięsem. Aresztowano również Annę Leszańczukową, zaś mąż jej Wiktor zbiegł przed aresztowaniem.

Po dłuższym poszukiwaniu zdołano i jego ująć i odprowadzić do więzienia.

Miejski urząd targowy powiadomiony o tem, zabronił wszystkim przekupcom przekasok i potraw mięsnych na placu Krakowskim, sprzedawania swych wyrobów.

Morderstwa i zbrodnie.

Mąż Maryi Steciowej z Polanki koło Lwowa, liczący lat około 35, przez dłuższy czas przebywał w niewoli rosyjskiej. W tym czasie Steciowa zawarła bliższy stosunek z Ignacym Amatowiczem. Po powrocie męża z niewoli Steciowa nie zerwała tej znajomości, lecz zapragnęła usunąć z drogi niemilego jej męża, ażeby się złączyć z Amatowiczem.

Nocą na 31 bm. przezywając z mężem w jednej stancji strzeliła do niego z rewolweru w lewą pierś. Zraniony

zmarł w krótko

wskutek wpływu krwi. Zrana zbrodnia wyszła na jaw i policja aresztowała morderczynię. Amatowicz krytycznej nocy spał w swym domu. Aresztowano go również jako podejrzanego o współudział w zbrodni.

Wczoraj na miejsce zbrodni wyjechała ze Lwowa komisja sądowo-policyjna.

MORDERSTWO W POLU.

Wieczorem 16. lipca br. gospodarz Jachto Twardochlib w Waniawie koło Ostrowa, wraz ze służącym Gremontą wyjechał w pole w celu zbioru siana. Nocą Gremonta popełnił kradzież na pastwie do lasu a wróciwszy rano zastał Twardochliba leżącego

bez życia.

Słesca zwłok wykazała, że otrzymał on postrzał rosyjskim nabojem. Płaszcz kuli utkwiał mu w krani, zaś kula ołowiana wyszła na zewnątrz. Śledztwo stwierdziło, że zamordowany był

konjokradem i postrachem całej okolicy.

Mając porachunki z kolegami-złodziejami, obawiał się morderstwa i co nocy zmieniał miejsce gdzie spał. Policja po dłuższym śledztwie aresztowała 36-letniego Michała Sudolę, który z żoną zamordowanego utrzymywał stosunek miłosny. Aresztowano również żonę Twardochliba Feokę. Oboje wedle wyników śledztwa mają mord ten na sumieniu.

WYROKI ŚMIERCI ZA MORDERSTWA I ZBRODNI.

Szeregowiec Lalik zbiegł z więzienia w Włóchnie wraz z Onimichowskim i innymi zbrodniarzami. Lalik wraz z Onimichowskim i Maussem swego czasu dokonali napadu rabunkowego na rodzinę wekslarza Grünfelda na Kazimierzu w Krakowie. Koledzy jego na podstawie wyroku sądu doraźnego zostali już rozstrzelani, zaś Lalik zbiegł, lecz został schwytany. Dnia 2 lipca sąd wojskowy skazał go na karę śmierci. Po zatwierdzeniu wyroku dnia 30 z. m. Lalika rozstrzelano.

W Warszawie wyrokami sądów wojskowych skazani zostali na karę śmierci przez rozstrzelanie:

Ppor. Grodz. p. ul. Jan Letyński za zbrodnię zabójstwa z chęci zysku.

Kapral Kazimierz Redowicz za napad rabunkowy i zabójstwo.

Cyw. Józef Maretkowski za szpiegostwo.

Ponadto za rabunek i zabójstwo skazani zostali trzej cywili: Antoni Daszkiewicz, Roman Nasteronek i Mikołaj Alkstenyecz.

Wszystkie wyroki wykonano.

Nie wiemy, kogo nowy wojewoda ma na myśli; my stwierdzamy, że największymi wicherzycielami państwa są ci, którzy podbijają ceny artykułów żywnościowych i powarów, ci którzy pracują nad zniżką marki, ci co przemycają towary za granice państwa. Wywoływana przez nich drożyzna, uniemożliwia życie ogółowi, demoralizuje stan urzędniczy, i jest źródłem stałych fermentów i niezadowolenia szerokich mas nie producentów i nie paskarzy po miastach i na prowincji.

Ustępujący delegat dr. Gałęcki zniósłszy ceny maksymalne we Lwowie na przedpokw, uczynił niedźwiedzia przysługę ludności miejskiej, albowiem od tego czasu ceny w zawrotnym tempie rosły, nie mając hamulca u władz bezpieczeństwa.

Klasa pracująca domaga się od obecnego wojewody, ażeby w pierwszej linii rozpoczął naprawę groźnych obecnych stosunków i ukroił zbrodnie paskarzy, pośredników, przemysłowców, którzy są najgorszymi wicherzycielami w państwie.

Uzdrowienie tych stosunków musi się rozpocząć od fundamentów, to jest od producentów wiejskich, grosistów, szajek pośredników-milionerów, grasujących po prowincji i po miastach.

Wierzmy, że walka z tem złem najgorszym z dodatnim skutkiem będzie przeprowadzona, tembardziej, że i czynniki rządzące w Warszawie, konieczność sanacji uznają za potrzebną.

Ze Lwowa przeniesiono setki urzędników do nowo utworzonych województw. Czeka ich praca nad intensyfikacją odbudową miast i wsi, chociażby wspomnieć sam Tarnopol. To województwo kresowe musi uzdrowić graniczne stosunki, położyć tamę przemysłowi granicznemu i walczyć z epidemiami napływającymi ze wschodu.

Stanisławów, obejmujący górzyste powiaty, i często głodująca tam ludność ma również do spełnienia wielkie zadanie.

Najbliższe czasy pokażą, czy zdecentralizowanie władzy wpłynie na poprawę stosunków.

Ruch pociągów we Lwowie.

Pociągi pospieszne oznaczone *)

Z głównego dworca odchodzą:

Do Warszawy przez Przeworsk, 7:30*, 20:15*.
„ Krakowa 8:00, 14:15*, 17:50, 21:05, 22:25*.
„ Mszany 5:55, 14:25.
„ Gródka 13:30 (tylko w sobotę) 16:20.
„ Przemyśla 3:50.
„ Stanisławowa 8:00, 10:15*, 14:20, 17:00*, 18:50, 23:00.
„ Stryja 7:30, 10:00*, 18:15, 22:40.
„ Szerzecz 4:15, 14:20.
„ Sambora 15:40, 22:50.
„ Komarna 3:45, 14:25.
„ Równego przez Krasne-Brody 8:35, 22:10.
„ Podwołoczysk 10:20*, 14:20, 18:10*, 22:50.
„ Stojanowa 18:45.
„ Kowla przez Sapietankę 6:25, 17:15.
„ Podhajec 6:55, 15:20.
„ Rawy ruskiej 14:35, 20:55.
„ Warszawy przez Rawę ruską Bełzec 10:00, 21:25.
„ Brzuchowic 6:00, 15:50.
„ Brzuchowic w niedzielę i święta 14:15, 19:30.
„ Jaworowa 16:30, (8:55 tylko do Janowa).

Na główny dworzec przychodzą:

Z Warszawy przez Przeworsk 9:15*, 22:20*.
„ Krakowa 6:40, 7:15*, 10:45*, 16:25*, 18:00, 18:50, 21:15.
„ Mszany 7:40, 16:15.
„ Gródka 16:00.
„ Stanisławowa 7:00, 11:45, 13:05*, 16:42, 19:20*, 20:55.
„ Stryja 7:40, 12:55, 19:15, 21:30.
„ Szerzecz 6:20, 16:35.
„ Sambora 7:45, 16:10.
„ Komarna 6:30, 17:40.
„ Równego przez Krasne-Brody 6:35, 19:20.
„ Podwołoczysk 7:10, 14:30, 18:00*, 21:20.
„ Stojanowa 10:30.
„ Kowla przez Sapietankę 9:20, 21:20.
„ Podhajec 10:15, 20:50.
„ Rawy ruskiej 6:20, 11:40.
„ Warszawy przez Rawę Bełzec 6:50, 18:20.
„ Brzuchowic 7:40, 16:55.
„ Brzuchowic w niedzielę i święta 15:25, 20:40.
„ Jaworowa 9:10 (20:00 tylko do Janowa).

komunikaty.

× BACZNOŚĆ ELEKTROMONTERZY! D. 4-go bm. w niedzielę o godz. 11. przed południem odbędzie się ważne zgromadzenie. Sprawy cenikowe. Wszyscy monterzy muszą się jawić.

Słesca monterów.

Kłeska Turków.

ATENY. 19. (Pat.). Według oficjalnych doniesień po zaciętej bitwie, która trwała 7 dni, w okolicach na zachód od r. Sakaryi Turcy ponieśli klęskę na całej linii i rozpoczęli odwrót w kierunku półn.-zachodnim ścigani przez Greków.

Województwa w Małopolsce.

Od wczoraj rozpoczęły urzędować województwa w Małopolsce. Telegramy doniosły, że dr. Kazimierz Gałęcki w Krakowie, Karol Olpiński w Tarnopolu i Jurystowski w Stanisławowie objęli władzę.

We Lwowie na gmachu byłego Namiestnictwa pojawił się wczoraj napis: „Województwo lwowskie” i powiewały flagi o barwach narodowych.

Wojewoda lwowski Kazimierz Grabowski przybył wczoraj rannym pociągiem i przywitany przez reprezentantów władz udał się do gmachu województwa. W południe odbyło się uroczyste przedstawienie wszystkich urzędników ze Lwowa, podległych urzędów, wojewodzie lwowskiemu.

Szef urzędu w przemówieniu podkreślił, że będzie stać tylko ściśle na straży ustaw państwowych, oraz zwalczać będzie wszystkich „wicherzycieli”, gdyby tylko rozpoczęli szkodliwą działalność.

„Międzynarodowa pożyczka proletariatu dla Rosji“

„L. Information“ otrzymuje wiadomość z Rygi, powtórzoną z organu bolszewickiego, „Nowy Put“, wedle której włoski komunista Bombacci, miał zakomunikować Leninowi projekt międzynarodowej pożyczki proletariatu na korzyść sowieckiej Rosji.

Oto główne punkty tego projektu: Pożyczka przeznaczona będzie, celem dostarczenia potrzebnych kwot na zakupienie dla głodnej ludności środków żywności i lekarstw. Pożyczka emitowana będzie w trzech małych odcinkach,

by mogła być umieszczona przedewszystkiem w środowiskach robotniczych. Bombacci przewiduje odcinki jednodolarowe. Emisję miałoby się powierzyć konsorcjum banków, kontrolowanych przez międzynarodowy komitet przyjaciół sowieckiej Rosji. Bombacci miał oświadczyć Leninowi, że zdaniem specjalistów, którym plan swój przedłożył, podobna pożyczka łatwo da się zrealizować.

—•••—

Kłamstwa Ludendorffa.

Dnia 22. bm. odbyła się w Frankfurt nad Odrą demonstracja wojskowa, jakich mnóstwo pod rozmaitymi tytułami urządza obecnie reakcyoniści w Prusiech, na której jako mowca główny wystąpił Ludendorff.

Przemówienie jego pełne przekreśleń i fałszerstw streszcza się w następującym ustępie:

„Gdy w r. 1914 zmuszeni byliśmy do rozpoczęcia wojny, szło o obronę ojczyzny. Nie było między Niemcami odpowiedzialnego męża, któryby chciał tej wojny. To pragnę podkreślić tu, gdzie po raz pierwszy od chwili zakończenia wojny mam sposobność mówić przed żołnierzami, że zawarcie pokoju z nieprzyjacielem przez cały czas wojny było niemożliwe, ponieważ nieprzyjaciół chciał nas zniszczyć, że my jednak każdej chwili gotowiśmy byli do pokoju“.

Nawiązując do słów tych „Vorwärts“ pyta z oburzeniem: Któż jest tym „my“, co zawsze do pokoju był gotów? co „nie o zdobycze terytorialne walczył?“

Przypomina więc Ludendorffowi jego własny memoriał wystosowany do kanclerza państwa Michaelisa w r. 1917, w którym tenże sam „pokojowy“ Ludendorff tak pisze:

„Musimy zatrzymać terytorium po obu stronach Mozy. Środkiem dla osiągnięcia tego jest wzięcie go przez państwo niemieckie. — Innego środka niema, przynajmniej dotychczas nikt takiego nie wynalazł. Posiadanie terytorium Mozy nie wystarcza celem zabezpieczenia należytego okręgu przemysłowego. Musimy jeszcze dalej odsunąć wojsko francusko-angielsko-belgijskie, a stanie się to w ten sposób, że tak

ściśle przyłączymy do siebie Belgię gospodarczo, iż będzie musiała się starać także o polityczne zbliżenie. Zbliżenie gospodarcze może dokonać się bez większego nacisku militarnego — dłuższej okupacji — i bez wzięcia w posiadanie Leodyum“.

Tak pisał człowiek, który nie walczył o terytorialne zdobycze.

Należy jednak jeszcze podnieść, że memoriał ten pozostawał w związku ze sprawą pośrednictwa pokojowego papieża. Papież wiedział, że pośrednictwo jego może odnieść skutek jedynie, gdy Niemcy niedwuznacznie zrzekną się Belgii. Memoriał Ludendorffa zaś miał na celu spowodowanie rządu niemieckiego, by tej rezygnacji nie wypowiedział. W tym samym duchu przeciw zrzeczeniu się „wybrzeży Flamanckich“, które byłoby „ciosem dla marynarki“ wypowiedział się Hindenburg.

To samo było z granicami wschodnimi. „Vorwärts“ przypomina znowu wymownemu generałowi, że gdy utworzono Polskę, to znowu dowództwo wojska: Hindenburg i Ludendorff żądali przedewszystkiem dla Niemiec szerokiego terytorium granicznego, z najważniejszymi centrami przemysłowymi i około 4 milionami mieszkańców. W pokoju zaś brzeskim pod formą „niepodległych“ państw nadbałtyckich zaanektowali właściwie wszystkie te kraje.

Nie mówiąc już o innych grupach aneksyjnych, ci „my“, niemieccy generałowie z całą bezczelnością kłamią, jeśli mówią o obronnych tylko tendencjach wojny, którą prowadzili i swej gotowości do pokoju.

—•••—

3 ruchu robotniczego.

§ BACZNOŚĆ ROBOTNICZY SZEWSCY! Na ogólnym zebraniu został przez własnych robotników uchwalony bojkot nast. firm: Sales, Bochonko, Schnüps, Jareina, Scherer, Dwornicki, Janczyński, Bedrijczuk, Goldberg, Amster, Rothäusler. Towa. rzysze omijajcie te firmy!

§ ZWIĄZEK ROBOTNIKÓW KERAMICZNYCH GRUPA CEGLARZY Lwów, ul. Zielona 7, l. p., zawiadamia strony interesowane, że wszelkie sprawy załatwiać można codziennie między godz. 5—7 wieczór. — Za Komitet: Tarnawski.

§ BACZNOŚĆ. Z powodu strejku ślusarzy i kowali w fabryce inż. Bolesława Słowika przy ul. Żółkiewskiej 94, należy omijać tę budę aż do odwołania.

—•••—

Komunikaty.

× BACZNOŚĆ KELNERZY!!! Centr. Związek Keln. we Lwowie zaprasza towarzyszy powyższego związku na przedwyborcze Zgromadzenie i sprawozdanie z czynności za rok ubiegły, które się odbędzie w Domu Narodnym przy ul. Rutowskiej l. 20 we wtorek dnia 6-go września 1921 r. o godz. 12-tej w nocy. Zarząd. 2897—4

× KOŁO ZABAWOWE KAFLARZY urządza w sobotę dnia 3 września Zabawę taneczną z urozmaiconym programem w sali własnej ul. Zielona l. 7. Początek o godz. 9-tej wieczór.

—•••—

▼ **NADEŚLANE.** ▼

Za rubrykę tę redakcja nie odpowiada.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. SCHWARZ
Sekundariusz szpitala powszechnego powrócił i ordynuje
Słowackiego 4 naprzeciw głównej poczty.

Adwokat Dr. I. WEISS
OBROŃCA W SPRAWACH KARNYCH
LWÓW, UL. CHORAŻCZYŹNY L. 18 **powrócił.**

DENTYSTA Dr. FRIED
Mikołaja 20 Przedłużenie ul. Akademickiej róg ul. Żółkiewicza przystanek tramwaju K. D.

Pod zmienionym kątem widzenia.

V.

Orzeźwia lepiej, niż kąpiele morskie na „naszym“ wybrzeżu, niż słoneczne, lub piaskowe w zakładach pod Wysokim Zamkiem — humor. Trudno się wyznać, humor urzędowy czy humor w urzędach nsazych.

Proszę sobie wyobrazić. Przez ścianę, w przyległych biurach urzęduje dwóch dygnitarzy. Mają się porozumieć w pewnej sprawie, wymagającej półtorej minuty traktowania. Zamiast tego pisze odezwę jeden do drugiego. Zajęta jest więc typistka, woźny (trzy razy) zanoszą polecenie typistce, odnosi papier do podpisu dygnitarzowi, stąd gotowy komunikat temu drugiemu dygnitarzowi z potwierdzeniem, odbioru. Przedmiot: oddanie hali na zgromadzenie publiczne. Rzecz współczesna. Miejsce: pewne wielkie miasto. Działo się, jak opisano.

Nasze ministeria, jak zapewniają, podobnie urzędują, w wolnych od polityki chwilach. A i przed konstytucyjnym zrównaniem stanów i po tym dziejowym wydarzeniu czeladnik wołał i woła na terminatora, aby mu młotek podał. Od czegoż bowiem jest chłopak, jeśli nie na posyłki?

Każdy urząd jest zdublowany. Jest pani sędzina, radczyni, marszałkowa. To też na tej przestrzeni, pomiędzy męską a kobiecą połową urzędu gubią się interesanci. A co przytem podać, upominać o pospiech, umiżonych przypominających.

W mniej cywilizowanych krajach stawia się żądanie ustnie. Urzędnik zapisuje je w księdze, załatwienie wpisuje na odcinku perforowanym, odrywa go, wręcza, odbiera opłatę, jeśli się należy i sprawa w ośmiu minutach załatwiona. I to wszystko bez współudziału żeńskiej połowy urzędnika.

Mimo naszej wielkiej płodności niema ludzi. Są łazegi, popychadła. Jest brak, mimo obfitości. Zle skierowane wysiłki. Chcę się np. dowiedzieć o adresie przyjaciela. Idę do biura bezpieczeństwa publicznego, brudnego, jak największe niebezpieczeństwo dla zdrowia publicznego. Okienka zamknięte. Ludzie, nauczani czasu wojny do cierpliwości w różnych „ogonkach“ czekają bez szemrania. Godzina dziesiąta rano. Ani przez myśl nie przejdzie czekającym protest. Czekają, mimo, że oni opłacili z góry miesięcznie urzędnika, postawili go na tym miejscu, aby wcześniej, szybko ich obsłużył; wyręczył w szukaniu dat, albo załatwieniu spraw.

Jakaś uczynna dusza poucza mnie, że policja nie ma czasu. Konfiskuje pisma i słowa dorośłych obywateli, jak w ochronce odbiera się zabarwione papierki dzieciom, żeby sobie śliniaczków nie zbrukały. Objaśnia mi dalej, że policja nie ma czasu, bo spisuje protokoły na miejscu, po popełnieniu rabunku, i jest zawsze na tropie złodziejów wszelkiego rodzaju; że przyzwolonym obywatelom pozwala nosić broń dla osobistej obrony tylko po wielkich staraniach; że P. T. opryszkowie są zwolnieni od takich uciążliwości. Należy być jednak wyrozumiałym. W wy-

padkach, z wyjątkiem konfiskat słowa, policje całego świata są do siebie podobne. Tym trybem paskarze bawią się, mieszkają w pałacach, zamiast w domach poprawy.

Stanowczo marujemy ludzi i grosze. Dla czego np. dwóch konduktorów ma obsługiwać dwa małe wozy ulicznej kolei. Jeden wielki wóz, na osiach, które się nastawiają do łuków o małym promieniu, pomieści znacznie więcej jadących i jeden konduktor ich obsłuży. Ten drugi zaś zbędny, przy boku któregoś z wojewodów, skoro zniesiono namiestników i delegatów, mógł by snadnie służyć jako rzeczoznawca dla ruchu osobowego województwa, czy choćby powiatu.

Pomijając takie drobnostki, jak kontrola pism i żywego słowa przez szefa policji lub zastępcę państwa i jego całosci — mamy wolność. Mogą nam zazdrościć największe demokracje świata z oligarchami pieniężnymi u góry, ma się rozumieć.

Nasz minister kolei to jedyna dusza. Jego dyrektorowie okręgów to słońca wolności. Niedawno kupilem w Głusku skromny bilet trzeciej klasy do Lwowa, w zamkniętym szczelnym, wedle regulaminu, wozie. Jeno, że w wozie nie było miejsca. Oprócz nadmiaru osób, były góry worków, koszy, blaszanek, kociów z drobiem, własność mikroskopijnych paskarzy, wracających pod wieczór z polowu, po okolicznych wsiach. Nie było miejsca do stania nawet. Raz poraz słyszało się wyrzuty: Ta, proszę pana nie gniewać mi śliwek; cholera, przewrócił mi bankę z młkiem i t. p. A i powietrze iście powojenne wypę-

APOLLO Od piątku 2 września br.
Nowość! Nowość!

WALARYA

przepiękny wzruszający dramat w 6 aktach.
W głównej roli **Lydja Salmonowa**
słynna artystka

O dach nad głową.

Brak mieszkań staje się coraz dotkliwszy. W miastach i miasteczkach, po wsiach i osadach, w Polsce i na świecie całym, i tam kędy przeszła wojna i w krajach wojną bezpośrednio niedotkniętych ludzie nie mają gdzie mieszkać, nie mogą zakładać ognisk domowych, warsztatów pracy. Problem mieszkaniowy usiłuje rozwiązać u siebie Ameryka — jak dotąd bezskutecznie, zainicjowany przez Anglię już po wojnie światowej kongres mieszkaniowy kwestyi tej nawet teoretycznie rozwiązać nie zdołał.

Cóż mówić o Polsce! Wschodnie jej rubieże stracone przez wojnę, zwałiska i ruiny starczą tam, gdzie niegdyś jaśniały białe domki lub potężne gmachy, zaledwie tu i ówdzie powstaje z ruin wieś, miasta wciąż jeszcze wyglądają jak pobojuwiska.

Kapitałści nie chcą wkładać gotówki w nierentujące się przedsiębiorstwa, jakimi są obecnie kamienice czynszowe; rząd lub instytucje finansowe nie wiele się tą sprawą interesują, a tymczasem brak mieszkań doprowadza ludzi do rozpacz, rozbija rodziny, fatalnie wpływa na wychowanie młodego pokolenia, na zdrowotność powszechną.

Wszak ogólnie znane są fakty, że akademikom za mieszkanie, pracowniemi naukowemu, miejsce wytechnienia służy ławki, w szczęśliwych wypadkach altany ogrodów publicznych. A najlepiej charakteryzuje stosunki mieszkaniowe stwierdzone i publicznie komentowane fakt, że pewien akademik lwowski mieszkał w stajni ale za to musiał... czyścić konia.

Czy w dzisiejszych warunkach mogłyby się u nas znaleźć na to środki zaradcze?

Przy dobrej woli a przewidującej gospodarce rząd mógłby w pewnej przynajmniej mierze niedzę mieszkaniową usunąć.

Przed wojną powstał we Lwowie cały szereg domów urzędniczych przy pomocy pożyczki czy też subwencji rządowej. Nawet bardzo ciężkie położenie nie zwalnia naszego rządu od opieki nad swym pracownikiem, choćby ta opieka sięgać miała aż do kwestyi mieszkaniowej.

Gdyby rząd obecnie zainicjował taką akcję, mogłyby powstać kooperatywy funkcyjaryuszy państwowych dla budowy domów, które, oparte o pożyczki, subwencje lub choćby tylko po-

niało wóz. Jakiś młodzieniec z arystokracji, z łokami asyryjczyków po bokach twarzy, dokończył operacji na połowie pieczonej kury. Resztki umiejętnie rzucał nie za okno, lecz na podłogę.

Wyszedłem na platformę pomiędzy wozami, i tu na buforach nawet stali ludzie z tłumokami na plecach. Usiadłem na stopniach, zewnątrz wozu. Spędza mnie z nich konduktor. Powiadam: dlaczego panowie sprzedajecie bilety, nie mając pomieszczenia dla podróżnych? A ten kazuista na to: Ja panu nie sprzedałem biletu i proszę wejść do środka. O tyle dowcipnie powiedziane, o ile mądrze i stanowczo. Jeno, jak pomieścić trzech w miejscu na jednego w wozie, tego i wielka wojna nie nauczyła. Krzywo patrzono, gdy stałem na platformie, siedział na stopniach, wydrapałem się więc na wierzch wozu, w obłoki gorącego dymu z parowozu.

Ale jechałem jak wolny obywatel, niekrepowany żadnymi przepisami bezpieczeństwa, wolny od wydechów kurojadów i cebularzy.

W krajach z przeklętym wyzyskiem kapitalistycznym dopłacać trzeba za przywilej wagonu obserwacyjnego. Jak powiedziałem, miałem bilet ostatniej klasy, nie jakiś paskarsko-burżuazyjny. Obserwowałem okolicę, i to piękną do syta, bez nijakiej dopłaty.

W chwilach rzadkiej refleksji myślałem: a przecież dyr. okr. kol. czy minister P. K. P. jest osobą miłującą wolność swoją i swych współobywateli. A oto całe życie walczyłem...

... rękę rządową, bez trudu uzyskalyby kredyt bankowy na budowę domów, choćby bardzo prymitywnych.

Bardzo ważną, rzecz prostą, przeszkodę stanowi w kwestyi budowy domów brak lub niesłychana drożyzna materiału budowlanego. Ale i tu inicjatywa rządu wieleby mogła zdziałać. Nie wielkim kosztem rząd mógłby wykupić i uruchomić cały szereg cegieł, tartaków, stojących obecnie bezczynnie. Nie można się ludzi, aby aparat rządowy wykazał aż tyle sprawności, by ogarnąć takie drobne napozór dziedziny gospodarki, jak puszczenie w ruch cegielni lub tartaków, i objęcie ich we własny zarząd. Ale właśnie kooperatywy mieszkaniowe, bądź robotnicze bądź urzędnicze mogłyby dla swych potrzeb budowlanych otrzymać do dyspozycji takie nieczynne obecnie fabryki a rola rządu winnaby się w takim wypadku ograniczyć do poręki finansowej dla tych organizacji.

Pomoc rządu, idąca w tym kierunku, problemu mieszkaniowego nie rozwiązałaby całkowicie ale znacznie by go ułatwiła a przynajmniej tysiącom funkcyjaryuszy zbudowałaby dach nad głową.

Gospodarka Wydziału III. Dyrekcji kolei we Lwowie.

Pisaliśmy niedawno o przejechaniu na lwowskim dworcu towarowym s. p. Bazylego Lebedowicza, blacharza kolejowego z Lewandówki. Niniejszem wypada poruszyć opłakane stosunki w zakresie technicznych urządzeń na stacji kolejowej we Lwowie. Bo nieszczęśliwe wypadki i katastrofy są właśnie następstwem powyższego stanu rzeczy.

Otóż techniczne urządzenia na dworcach towarowych we Lwowie przedstawiają obraz wysoce karygodnego zaniedbania. Przedewszystkiem dworzec towarowy 2-gi nie ma od strony Lewandówki żadnego obwarowania. Daje to łatwą sposobność do masowego przechodzenia torów, a wobec ciągłego przetaczania wagonami powoduje nierazdo tragiczne wypadki w życiu ludzkim. Droga przez torę wybiera się także i z tej przyczyny, że most, wiszący ponad torami, jest tak zniszczony, podziurawiony, iż zwłaszcza wieczorem przejście nim staje się ryzykiem.

Przejdźmy do ramp. Więc najpierw dojazd do nich poniżej wszelkiej krytyki. Wyboje tak straszne i tyle w nich niechlujstwa, iż po deszczu czterema parami wołów stamtąd nie wyjedzie. Podczas pogody znowu, a przy wietrze, zalegają rampy tumany kurzu i pyłu, zdaje się, nigdy nieuprzątanego. Tak wygląda na rampie t. zw. wielkiej i drzewnej. Z rampami magazynowymi nie lepiej się dzieje. Drewniane chodniki, łanija i kruszą się dzisiaj do reszty i trzeba bardzo uważać, by idąc tamteady, nie skreślić nogi. Chodniki nie są też zabezpieczone przed nadmierną wilgocią, gdyż nie nakryte daszkiem. Woda z dachów magazynów spada strugami wprost na chodniki, zmyte i wyłobione, skutkiem czego gniją w zupełności i mokrą towary na rampach. Same magazyny również w pożarowania godnym stanie.

A może kto ciekawy zechce pofatygować się obecnie na dworzec osobowy? I tutaj uderzy go odrazu troska technicznych organów kolejowych o „konserwację“ budynku. Oto niewentylowane naogół wychodki dostarczają zapachów, łzawiących oczy i dławiących gardło — a w tym zabolącym fetorze kłębią się dzień i noc, całe tygodnie i miesiące masy ludzkie, posilają się podróżni w restauracjach kolejowych, odychają w śnie.

W pobieżnym szkicu nie da się skreślić wszystkiego, jako to między innymi: niechciałego

nigdzie bezhołownia i chaosu w sprawach gospodarki mieszkaniami kolejowymi, wyzywającego protekcyjizmu. Słowni... „gospodarki“ pp. Wiktorów i innych. O tych rzeczach wypadnie mówić dużo w szczegółach.

Ale pytamy tymczasem p. prezesa Barwicza, co robią właściwie odnośni panowie, jeżeli mieszkańcami a może i latami nie zobaczysz ich na lwowskich dworcach towarowych, na rampach, w magazynach i t. p.?

Należy wziąć się energicznie i do „ryb grubszych“, polityków, kooperatystów, „darmozjadów“ i napędzić ich do roboty. Tytuł „st. radców“ nie uprawnia przecież do leżenia brzuchem do góry lub wykorzystywania urzędowego stanowiska przeważnie dla osobistych interesów i korzyści.

Już wyszło z druku W. RORTA „ZA CESARZEM“

Do nabycia w Administracji „DZIENNIK LUDOWY“ i we wszystkich księgarniach.

OGŁOSZENIA

ŚLUSARZY samodzielnie pracujących i chłopców przyjmie ślusarnia Halicka 9.

KURS KILIMKARSKI w szkole przemysłowej (Snopkowska) rozpoczął się 1. września. Wpisy codziennie od 8—12 w kancelarii kursu w parterze. Pracownicy dostają stypendium 15—30 mp. dziennie. 62—1

DLA PAŃ URZEDNICZEK ZNACZNY OPUST. SPECJALISTA JOZEF FLICK, KRAWIEC DAMSKI, wykonuje: kostjmy, piaszcze i suknie podług najnowszych modeli i krojów — BLACHARSKA 20.

POMPY Whorthingtona i centryfugalne na składzie „Pilot“ Batorego 4 Lwów, 2835—

KAPELUSZE dla Pań i Panów przrabia na najnowsze fasony Pierwsza Krajowa Fabryka Kapeluszy Rudolfa Neuwalta Lwów, Balonowa 3.

KONC. szkoła muzyki Elżbiety Schmal Sapiehy 69 przyjmuje wpisy.

PIERWSZA lwowska parowa farbiarnia i pralnia chemiczna Jana Gawrońskiego. Lwów, ul. Króla Leszczyńskiego 9. — przystanek tramwajów K-D i Ł-D. koto kościoła św. Elżbiety — przyjmuje, wszelką garderobę do farbowania i chemicznego czyszczenia.

KSIĄŻKI nadzwyczaj ciekawej treści. Katalog ilustrowany darmo wysyła: Wydawnictwo „Świt“, Warszawa, Piękna Nr. 25. Na przesyłkę dołączać znaczek pocztowy. 2817

ZDOLNEGO furmana do ciężarowych koni, 2 robotników i zdolnych ekspedientów poszukuje Biuro spedycyjne S. CHALAT Lwów Stoleczna 3. Zgłoszenia w biurze.

ZGUBIONY dokument wojskowy unieważniam. Jan Bilecki ur. w r. 1901 we Lwowie. 53—1

POSZUKUJE zdolnego jednego przykrawacza i jednego czeladnika szewskiego z wysoką płacą i według umowy. Zgłoszenia nadsyłać listownie MICHAŁ BARAN, majster szewski w Buczacu.

Baczność! Fabryka kapeluszy J. Gottlieba Lwów plac Strzelecki 15, przyjmuje kapelusze damskie i męskie do przeprasowania według najnowszych fasonów. Dla przyjezdnych wykonuje w 24 godzinach jak najstaranniej. Sprzedaje także damskie kapelusze.

ENORODNY weneryczne, skórne, zastarzałe — lecz **specjalista dr. FRISCH**, ulica **Walcowa 11**. Wstrzykiwanie preparatu Neo Salvarsanu tylko przedpołudniem. 72—26

Precz z wyzyskiem!

Bluzki praktyczne 1.250 Mkp., markizetowe rewersa 1.750 Mkp., opalowe 1.550 Mkp. Suknie wełniane z długimi rękawami 3.450 Mkp., Żakiety oraz Bielinę o 35% taniej niż wszędzie poleca

„PARYZANKA“ Lwów, ul. Pańska 1. 22 róg Zyblikiewicza przystanek tramwaju 1, 2 i 3.

Jak długo zapas starczy sprzedaje

Na sezon szkolny

poleca hurtowny skład papieru

Agid i Umschweif

Lwów, ul. Żółkiewska 1. 16
zeszyty, bloki rysunkowe, notatki i inne przybory szkolne po cenach fabrycznych.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. MICHAŁ SALPETER

50-3 Sykstuska 17. ord. od 8-9 i od 12-6.

Zarząd tartaku L. GRIFFLA w Bolechowie

poszukuje 2 ślusarzy, 2 kowali, 1 palacza z egzaminem, 1 szlifierza któryby umiał ostrzyć na automacie.

Reflektuje się tylko na dobrych rzemieślników. — Płaca wedle umowy.

POT i niemiła WOŃ

nóg, rąk i pach znakomicie usuwa i zapobiega im powszechnie znany

„SUDORYN“

w pudełkach z siłkiem, wyrobu farmac. labor. „Ap. Kowalski“ w Warszawie, Miodowa 1, Sprzedaż w aptekach, składach aptecznych i perfumeryach. Sposób użycia dołączony do każdego pudełka.

Chłopca lub kobietę

do roznoszenia „Dziennika Ludowego“ za dobrem wynagrodzeniem poszukuje natychmiast

Administracja Dziennika Ludowego.

ZAMIENIĘ pokój z kuchnią w śródmieściu w Przemyśle na pokój ewent. dwa z kuchnią we Lwowie. Zgłoszenia: Wilezyński, drukarnia A. Goldmana, Lwów ul. Sykstuska 19.

PIECZECIE MONOGRAMY TABLICE

Wykonuje najtaniej bo pracownia na I. piętrze.

Rylownik **D. Weiss** Lwów, Sykstuska 13.

Zamówienia z prowincji skutecznie odwrotnie.

Hurtownia Kolonialna, Spółka z ogr. por. we Lwowie.

Uchwałą Walnego Zgromadzenia udziałowców postanowiono założyć

Hurtownię Kolonialną we Lwowie

z kapitałem zakładowym od 30,000.000 Mp. do 50,000.000 Mp. z której to kwoty kwota 30,000.000 Mp. w zupełności już jest pokryta.

Chcąc P. T. kupcom polskim i szerszemu ogółowi umożliwić przystąpienie do wspomnianego przedsiębiorstwa uchwalono

przedłużyć subskrypcję do dnia 15 września b. r.

Udział jeden wynosi **10.000 Mp.** — Przyjęcie zastrzeżone Zarządowi. Ilość udziałów jest nieograniczona.

Zgłoszenia należy skierować pod adresem: „Polski Bank Handlowy“ — Oddział Hurtowni Kolonialnej — Lwów, ul. Halicka 1. 19 lub też do poszczególnych oddziałów Polskiego Banku Handlowego na prowincji.

Za Hurtownię Kolonialną: **Jan Kadernócka.**

KINOLUX :: Pasaż Mikołascha. ::
Zmiana programu dwa razy.
w tygod.: we wtorki i piątki.

Wyświetla od 1-go września b. r.

Cygan podpalaczem

wielki dramat awanturiczny w 6 aktach.

Okazyja!!

Za stare i połamane płyty płacę 80 Mp. lub też zamieniam jedną nową za cztery stare płyty

JÓZEF KATZ

Lwów, ul. Pańska 8.

Złote obrączki

- ślubne -

14-karat.
szk. Mk. 350—

za fason. Złoto po kursie dziennym lub w zamian za złoto

JUBILER

H. MANDL

ul. Kopernika 14

naprzeciw Kina Kopernik.

Inserujcie
w Dzienniku
Ludowym.

NAJNOWSZE WYDAWNICTWA

poleca się

Szan. Towarzyszom oraz bibliotekom robotniczym.

O Bauer: „Bolszewizm a soc. demokracja“	100 M.	— f.
A. Ćwikowskiego: „Pod łuną“ powieść z r. 1918	140	—
Czapińskiego i Niedziałkowskiego: „U źródeł bolszewizmu“	25	—
W Raort: „Wesołe impertynencje - satyry i humoreski“	130	—
E. Jędrkiewicz: „Świątki i centaury“	150	—
„Pieśni robotnicze“	70	—
Dr. A. Próchnik: „Demokracja Kościuszkowska“	100	—
Feliks Holiaender: „Jezus i Judasz“ powieść	100	—
I. Conrad Korzeniowski: „Prowokator“, powieść ilustrowana	100	—
W. Raort: „Za Cesarza“	180	—
A. Chmurny: „Ciernie Śląskie“	50	—
I. Daszyński: „Z burzliwej doby“, mowy sejm.	20	—
Ignacego Daszyńskiego: „Przez z reakcją“ ostatnia mowa sejmowa	20	—
Inż. E. Libański: „Quo vadis Polsko“, głos na czasie	10	—
K. Kautsky: „Socjalizacja a Rady Robotnicze“	10	—
J. Grünwald: „Rady fabryczne i Związki zawodowe“	10	—
F. Engels: „Zasady komunizmu“	10	—
„Ustawa o ochronie lokatorów“ z objaśnieniami	10	—
Dr. H. Diamand: „Obrazki londyńskie“	40	—
„Proletariat wobec kwestii ludnościowej“	30	—
Karol de Coster: „Dyl Sowładrza“ (w druku)		
K. de Coster: „Wesołe bractwo tłustych gąb“	180	—
Przeclaw Smolik (Czesław Wrocki): „Ślepy Karol“ (w druku)		
Przeclaw Smolik (Czesław Wrocki): „Z ojczyzny Dżyngis-Chana“ (w druku)		

DO NABYCIA

w Ludowym Spółdzielczym Tow. Wydawniczym
Lwów, Sykstuska 21.

Z DOŁĄ SIĘWNE OLIME Z RAMIENIA

Inspektoratu Okręgowego Pomocy rolnej we Lwowie
sprzedają.

BANK ROLNICZY S. A. Lwów, Kopernika 20.

Związek ekon. Kółek rolniczych Lwów, Mickiewicza 26.

Związek rolniczo-handlowy Lwów, Kopernika 9.

Syndykat rolniczy Lwów, plac Marjacki 1. 10.

Zgłoszenia w Inspektoracie bezprzedmiotowe.